

OVER HET ETSEN DOOR JAN POORTENAAR.

De talrijke grafische procédés, zoals wij die heden ten dage kennen, zijn naar hun geaardheid in twee soorten te splitsen: de mechanische, en de met de hand tot stand komende. De mechanische zijn de reproductieve; 't zijn niet anders dan moderne verbeteringen van oude werkwijzen zoals die vroeger met de hand verricht werden. Wij kunnen dus in met de hand gemaakte grafiek weer dezelfde twee soorten terugvinden: de afbeeldende, reproductieve — en de origineele, die een zelfstandige, eigene en vrije uiting is, evenals schilder- of beeldhouwkunst en daarmee dan ook volkomen gelijkwaardig. Met deze zullen we ons hier bezig houden; hoeveel handvaardigheid de reproductie ook vereischen of ten toon spreiden kan, ze is en blijft slechts afbeelding van een kunstwerk en kan dus zelve met kunst nooit iets uitstaande hebben.

Maar nu is er iets eigenaardigs — juist bij het zoeken naar middelen om bepaalde origineelen na te bootsen, zijn soms werkwijzen gevonden of bedacht, die ook voor een origineele, persoonlijke uiting verrassend geschikt bleken te zijn, en zich dan ook spoedig een eigen en zelfstandig bestaan wisten te verzekeren. Komt dus, achteraf beschouwd, eenzelfde technisch procédé voor als origineele uiting en als nabootsing eener origineele uiting in een ander materiaal (een tekening bijv.) dan zal alleen innerlijke waarde aan de éérste toepassing zijn toe te kennen. Krachtens haar wezen immers is een origineele uiting, waaraan een eigen gevoel ten grondslag ligt, van hooger orde. Reproduceeren zou men het napraten van een anders woorden kunnen noemen.

Nu is er van alle grafische procédés, die voor oorspronkelijke uitingen geëigend zijn